

УДК 347.77

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ОХОРОНИ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА КОМП'ЮТЕРНІ ПРОГРАМИ

Ю.Л. ПАРФЕНЮК^{1*}, М.Н. КАПІНОС²

¹ магістрант кафедри ІВ, НТУ «ХПІ», Харків, УКРАЇНА

² доцент кафедри ІВ, канд. техн. наук, НТУ «ХПІ», Харків, УКРАЇНА

* email: parfuriy.l@gmail.com

Актуальність теми. На сьогоднішній день сфера застосування програмного забезпечення розширюється з темпами в багато разів більшими за темпи розвитку інших інформаційних технологій (ІТ), які стали не тільки частиною повсякденного життя, але і дозволяють успішно визначати і прогнозувати основні напрямки розвитку людства. Прогресивний розвиток індустрії програмного забезпечення призводить не лише до поліпшення якості програмного забезпечення та підвищення рівня автоматизації завдань, що потребують вирішення засобами обчислювальної техніки, але і до проявів інформаційних злочинів. Піратство на ринку програмного забезпечення стає все більшою проблемою для індустрії ІТ, стабільний розвиток якої приносить чималі кошти та важливі для економіки загалом.

У дослідженні був проведений аналіз змісту базових понять, закріплених чинним законодавством України та законодавством інших країн світу, що належать до сфери охорони комп'ютерних програм. Було встановлено, що сучасна концепція правового захисту на ринку програмного забезпечення України існує у невідповідності з існуючою системою вимог міжнародних стандартів до захисту ІТ у цій сфері. Наприклад, при захисті комп'ютерних програм підлягає захисту лише код, а не ідея, концепція або принципи створення цих програм, що призводить до виникнення багатьох питань при спробі визначення оригінальності комп'ютерної програми.

Були виявлені основні тенденції щодо розвитку системи правової охорони комп'ютерних програм як об'єкта права інтелектуальної власності у інших країнах світу. У рамках дослідження було розкрито правову природу охорони комп'ютерної програми як комплексного, з правової точки зору, об'єкта інтелектуальної власності шляхом співвідношення комп'ютерної програми з літературним твором як класичним об'єктом авторського права. Було розглянуто підходи щодо визначення оригінальності комп'ютерної програми. Була проаналізована можливість використання механізму правової охорони винаходів та корисних моделей до комп'ютерної програми як технічного або технологічного рішення. У результаті дослідження були проаналізовані та сформульовані пропозиції щодо удосконалення законодавства України у сфері правової охорони комп'ютерних програм.